

Draaiboek bij incidenten, rampen en calamiteiten

**Handelingsprotocol bij
grensoverschrijdend gedrag,
incidenten, rampen en
calamiteiten
op het Sint-Janscollege**

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inleiding	3
Stappenplan school bij incidenten, rampen en calamiteiten	6
Protocollen	10
Fysieke agressie en intimidatie	11
Verbale agressie en intimidatie, ernstige belediging en discriminatie	14
Drugsbezit, -handel en -gebruik/alcoholgebruik en -bezit	17
Vernieling	19
Wapenbezit	21
Diefstal	23
Vuurwerkbezit en -handel	255
Seksueel overschrijdend gedrag	27
Ongewenst bezoek in en rond de school	31
Checklist preventieve acties	33
Stappenplan bij calamiteiten waarbij meerdere leerlingen en/of collega's zijn betrokken	35
Bijlage 1: Notities belangrijk bij protocol	36
Bijlage 2: Adressen / literatuur	37
Bijlage 3: Lees meer lijst	38

Voorwoord

Het incidenten, rampen en calamiteiten handelingsprotocol bevat afspraken en handreikingen ten aanzien van het omgaan met geweld, intimideren, pesten, schelden, drugs, vernieling, diefstal, wapenbezit, vuurwerk en schoolverzuim. Het protocol geeft tevens aan welke stappen kunnen worden gezet bij het afhandelen van grensoverschrijdend gedrag. Dit protocol is ontworpen voor basis-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs, als wel voor openbaar- en speciaal onderwijs. Het is aan de school te bepalen wat zij uit het protocol, eventueel aangepast, van toepassing acht voor zijn/haar onderwijsinstelling. Dit Incidenten Handelingsprotocol Schoolveiligheid sluit aan bij de landelijke visie van politie op schoolveiligheid die is vastgelegd in de notitie 'Politie en Schoolveiligheid'. Toepassing van dit protocol zorgt voor een eenduidig aanpak van de schoolveiligheid, wat de samenwerking tussen school en politie efficiënter en effectiever maakt.

Scholen kunnen ook gebruik maken van een Voorbeeld Paragraaf Schoolveiligheid van de politie. Dit is een hulpmiddel bij het ontwikkelen van regels omtrent veiligheid in het schoolreglement. Dit protocol is gebaseerd op de regels uit deze paragraaf.

Tevens sluit dit protocol aan bij het document "als een ramp de school treft", gepubliceerd door Stichting School & Veiligheid, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Zie waar nodig ook de presentatie van de GGD over psychosociale hulpverlening bij ernstige incidenten.

Naast deze publicatie, die dient als naslagwerk, is er een handzame checklist omgaan met calamiteiten in het onderwijs beschikbaar van Stichting School & Veiligheid:

www.schoolveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/checklist-omgaan-calamiteiten-onderwijs

Voor advies of ondersteuning bij een calamiteit op school kun je tijdens schooldagen contact opnemen met de helpdesk van Stichting School & Veiligheid: 030-2856616. Kijk voor meer informatie op: www.calamiteitenteam.nl. Op deze website zijn ook casusfilmpjes op te vragen met bijbehorende handleiding die kunnen dienen als oefenmateriaal om te leren hoe snel en zorgvuldig te handelen bij een calamiteit. Daarnaast draagt het oefenen bij aan het veiligheidsbewustzijn in de organisatie en kan de samenwerking met externe partners in veiligheid worden verbeterd.

Inleiding

Scholen zijn een ontmoetingsplaats van en voor vele mensen. Scholen willen een veilige omgeving zijn waar leerlingen en docenten zich op hun gemak voelen en waar goed en prettig gewerkt en geleerd kan worden. Toch heeft elke school te maken met grensoverschrijdend gedrag. Om in dergelijke situaties planmatig, verstandig, eenduidig en consequent te kunnen handelen zijn duidelijke richtlijnen noodzakelijk. Om die reden is dit handelingsprotocol bij incidenten, rampen en calamiteiten opgesteld.

Wanneer wordt er gesproken van een incident?

Bij een incident is er sprake van een verstoring van de dagelijkse gang van zaken. Dat kan een vechtpartij zijn, een dreiging, diefstal of een woedende ouder die de klas binnenstormt. Het betreft elke gebeurtenis in of om de school welke de veiligheid of het veiligheidsgevoel van leerlingen, medewerkers of bezoekers van de school doet of dreigt te verminderen. Ongevallen worden hier niet bedoeld.

Wanneer wordt er gesproken van een ramp?

Wanneer grote groepen burgers worden bedreigd, omkomen of gewond raken en delen van de samenleving ontwricht raken, dan spreken we van een ramp. De grootschaligheid van de maatschappelijke en sociale ontwrichting is kenmerkend voor rampen.

Wanneer wordt er gesproken van een calamiteit?

Er is sprake van een calamiteit op school bij een onverwachte en acute situatie die levensbedreigend is of zou kunnen zijn, waarbij een relatief grote groep personen betrokken is, waarbij de dagelijkse gang van zaken ontwricht wordt en er een buitengewone inspanning wordt gevraagd van docenten, schoolleiders en hulpverleners.

Pedagogisch klimaat als fundament

Een veilig pedagogisch klimaat is in tijden van een calamiteit van groot belang. In zo'n klimaat weten medewerkers wat er van ze verwacht wordt en tot wie ze zich kunnen wenden bij vragen. Ook bezitten ze de benodigde vaardigheden. Een veilig pedagogisch klimaat betekent ook dat ouders vertrouwen hebben in de school en dat leerlingen zich gehoord en gezien voelen. Als aan deze voorwaarden is voldaan, ligt er een stevig fundament voor het handelen bij een calamiteit.

Wet en regelgeving

Daarnaast zijn er belangrijke wetten op het terrein van sociale veiligheid die bekend horen te zijn in de school en gehandhaafd moeten worden. Ze kunnen leidend zijn als de veiligheid onder druk staat, zoals bij een calamiteit.

De Arbowet verplicht de werkgever een beleid te voeren gericht op de bescherming van medewerkers tegen onder andere seksuele intimidatie, agressie en geweld en het voor- kómen van ongewenst gedrag.

De Kwaliteitswet zorgt ervoor dat scholen klachten over onder andere ongewenst gedrag of het niet nemen van maatregelen gericht op de veiligheid moeten behandelen.

De Wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs (Meld- en aangifteplicht) heeft tot doel zedenmisdrijven in het onderwijs te voorkomen.

Per augustus 2015 is de Wet veiligheid op school aangenomen, die is gericht op het aanpakken en voorkomen van pesten. Door deze wet zijn po- en vo-scholen verplicht om een actief veiligheidsbeleid te voeren en te checken of het beleid dat uitgevoerd wordt ook het gewenste effect heeft. Dit vindt plaats door de veiligheidsbeleving van de leerlingen te monitoren en tevens het antipestbeleid te coördineren en een aanspreekpunt pesten aan te stellen.

Per onderwerp wordt in dit protocol eerst een algemene en een juridische definitie beschreven, gevolgd door een toelichting. Daarna wordt vermeld welke maatregelen de school kan nemen. Of melding of aangifte noodzakelijk is. En wat de politie en het Openbaar Ministerie doen of kunnen doen en welke andere hulpmogelijkheden er zijn.

Privacywetgeving bij informatie uitwisseling

Op het moment dat er na een incident gehandeld moet worden kan de school hier andere instanties of organisaties bij betrekken. Dit is in het handelingsprotocol per incident weergegeven. Op dat moment zal er informatie uitwisseling plaatsvinden over de betrokkenen en/of verdachte van het strafbare feit. Hierbij moet rekening gehouden worden met de volgende twee wetten:

1. Wet Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

De AVG gaat over het rechtmatig omgaan met persoonsgegevens. De belangrijkste bepalingen uit de AVG zijn als volgt samen te vatten:

Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt in overeenstemming met de wet. Voor de betrokkene (dat is degene van wie de persoonsgegevens verwerkt worden) moet het behoorlijk en transparant zijn hoe en waarom de persoonsgegevens verwerkt worden.

Persoonsgegevens mogen alleen verzameld worden met een gerechtvaardigd doel. Dat doel moet welbepaald zijn en vooraf uitdrukkelijk zijn omschreven. Het doel waarvoor een organisatie de persoonsgegevens gaat verwerken moet verenigbaar zijn met het doel waarmee de persoonsgegevens zijn verzameld.

Verwerkt een organisatie of persoon persoonsgegevens? Dan moet de persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt in ieder geval op de hoogte zijn van de identiteit van de organisatie of persoon die deze persoonsgegevens verwerkt (de zogeheten verwerkingsverantwoordelijke) en van het doel van de gegevensverwerking.

Als organisaties persoonsgegevens verwerken, dan moeten ze daarbij als uitgangspunt hanteren 'zo min mogelijk'. Dat houdt o.a. in dat de verwerking van de gegevens moet passen bij het doel waarvoor ze worden verwerkt.

De verwerkingsverantwoordelijke moet ervoor zorgen dat de gegevens juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd.

De gegevensverwerking moet op een passende manier worden beveiligd. Voor bijzondere gegevens, zoals over ras, gezondheid en geloofsovertuiging, gelden extra strenge regels.

2. Wet Politiegegevens (WPG)

De politie heeft sinds januari 2008 te maken met de Wet Politiegegevens. De wet beschrijft dat de politie zowel na incidenten als in structurele samenwerkingsverbanden informatie uit mag wisselen met andere instanties. Er moeten drie doeleinden aan ten grondslag liggen; het voorkomen en opsporen van strafbare feiten, het handhaven van de openbare orde, het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven en het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving. Deze uitwisseling kan alleen plaatsvinden als er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang wat het noodzakelijk maakt dat het samenwerkingsverband plaatsvindt. De

uitwisseling van informatie over leerlingen met de school past dus binnen deze kaders. Het doel van de uitwisseling moet wel worden vastgesteld, evenals het soort gegevens dat wordt verstrekt, onder welke voorwaarden en aan welke instanties.

Ook al wordt er voldaan aan de wettelijke voorschriften voor het uitwisselen van gegevens van bijvoorbeeld leerlingen, toch moet er uitermate zorgvuldig om worden gegaan met deze gegevens. Een leerling dossier wordt bijvoorbeeld als erg gevoelig ervaren. Politie en school dienen hier goede afspraken over te maken in het afsprakenformulier, om misverstanden te voorkomen.

Toepassing in de uitvoering

Rechten en plichten van leerlingen moeten op papier staan. De school moet die rechten en plichten vastleggen in een leerlingenstatuut. De School kan de inhoud daarvan zelf bepalen. De 'Wet op het Voortgezet Onderwijs' geeft hier richtlijnen voor. Maatregelen als kluisjescontrole en fouilleeracties moeten hierin vermeld staan, omdat leerlingen en ouders hier van op de hoogte moeten zijn en bezwaar moeten kunnen maken als ze dit niet willen. Ook de inzage in het incidentenregistratiesysteem door de politie moet vermeld worden.

De politie kan gegevens over de achtergrond van een persoon inbrengen tijdens een overleg om bemoeizorg mogelijk te maken. Het kan dan gaan om zogenaamde 'buitenkant'-informatie, zoals: zit de betrokkene in detentie, is hij recent vrijgelaten, is van de betrokkene bekend dat hij agressief is? Het delen van deze informatie is alleen toegestaan als de politie bij elke inbreng de afweging maakt of bespreking van een betrokkene past en noodzakelijk is binnen de taak waarvoor zij zich gesteld ziet.

Stappenplan school bij incidenten, rampen en calamiteiten

Per incident wordt in dit protocol eerst een algemene en een juridische definitie beschreven, gevolgd door een toelichting. Daarna wordt vermeld welke maatregelen de school kan nemen. Of melding of aangifte noodzakelijk is. En wat de politie en het Openbaar Ministerie doen of kunnen doen en welke andere hulpmogelijkheden er zijn.

Afhankelijk van de situatie wordt door de school een keus gemaakt welke stap gezet wordt. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat de school direct overgaat tot de sanctionerende ronde en / of inschakelen van politie d.m.v. de vaste contactpersoon bij de politie, waarna gehandeld zal worden volgens de geldende prioritering van de politie.

De stappen die gemaakt kunnen worden zijn:

1. Inschatting van de situatie
2. Gesprek met leerling en medewerker van de school
3. Gesprek met ouders / verzorgers
4. Bespreking in het zorgteam
5. Doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie.
6. Inschakeling politie (advies, melding, aangifte)
7. Bedenktijd
8. Schorsing
9. Doorverwijzing
10. Verwijdering

N.B. Alle afspraken worden door het betrokken personeelslid in het schooladministratiesysteem genoteerd.

1. Inschatting van de situatie

Bij ieder incident worden er eerst gesprekken gevoerd met het slachtoffer of de benadeelde en met de vermeende dader. De situatie wordt ingeschat aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd; wie is er bij betrokken; wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag of vergelijkend ander gedrag bij deze jongere vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt het om leerlingen van de eigen school of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Dient ook de politie in kennis te worden gesteld? In het protocol kan de school nagaan of het gedrag gemeld moet worden bij de politie, dus anders gezegd, is er sprake van wet overtredend gedrag?
- Dient de politiecontactfunctionaris op de hoogte te worden gesteld of om advies worden gevraagd?
- Consultatie andere hulpverlenende instellingen

2. Gesprek met leerling en medewerker van de school

In de preventieve, oftewel niet gesanctioneerde, fase zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn/haar gedrag te verbeteren. Daarbij zal aandacht worden geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag.

3. Gesprek met ouders/verzorgers en leerling

De school behoudt zich het recht voor om ouders/verzorgers van leerlingen in te lichten over het gedrag van de leerling. In alle gevallen waarvan schriftelijk verslag wordt gemaakt worden de ouders in ieder geval geïnformeerd. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die de school zet t.a.v. het gedrag van de leerling. Bij herhaling van het gedrag zal een gesprek plaatsvinden tussen school, leerling en ouders/verzorgers.

4. Bespreking in het ondersteuningsteam

Het grensoverschrijdend gedrag wordt besproken in het ondersteuningsteam en een schriftelijk verslag wordt bijgehouden. Dit geldt tevens voor de meldingen van slachtoffers. Eventueel wordt de politiecontactpersoon op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. (Indien uit het protocol blijkt dat het om een gedraging gaat waarbij de wet wordt overtreden, wordt de politie in kennis gesteld.)

5. Doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie

De hulp, die scholen aan hun leerlingen kunnen aanbieden, staat beschreven in het zorgplan van iedere school. Tevens staat daarin beschreven op welke wijze hulp verkregen kan worden. Derhalve kunnen ouders en leerlingen zelf op school vragen hoe ze het beste kunnen handelen.

6. Inschakeling politie

Indien er sprake is van een door de onderwijsinstelling verboden gedraging waarbij tevens de wet wordt overtreden, wordt ten alle tijden de politie ingeschakeld. Het inschakelen van de politie geschiedt door de schoolleiding (of namens de schoolleiding). In overleg met de politie worden de ouders in kennis gesteld.

7. Bedenktijd

In deze fase kan de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen worden ontzegd (separeren uit de groep). De leerling blijft echter wel op school en werkt individueel aan schoolwerk. Deze tijd kan door de school worden benut om zich te kunnen bezinnen of beraden over eventuele volgende stappen. De ouders / verzorgers worden terstond telefonisch en schriftelijk op de hoogte gesteld van deze maatregel. Op deze maatregel is een uitzondering: de leerling mag wel deelnemen aan toetsen, schoolonderzoeken en examens.

8. Schorsing

In deze fase wordt de leerling formeel voor de duur van één tot maximaal vijf dagen geschorst. Hiervan wordt melding gemaakt in het leerlingvolgsysteem. De onderwijsinstelling meldt de schorsing (inclusief verantwoording en voorgeschiedenis) aan:

- de onderwijsinspectie (bij externe schorsing langer dan één dag);
- de leerplichtambtenaar;
- de ouders/verzorgers en de leerling worden op de hoogte gebracht;
- afhankelijk van het voorval en het gedrag van de betreffende leerling wordt in verband met risico op schooluitval de zorgcoördinator op de hoogte gebracht.

9. Doorverwijzing

Na de terugkeer kan blijken dat het gebeurde een dermate grote impact heeft gehad op de leerling zelf, de medeleerlingen of de gehele onderwijsinstelling dat in overleg met de ouders en begeleiders geadviseerd kan worden een kind op de middellange termijn over te plaatsen naar een andere school. De aangesloten scholen bieden deze leerling de mogelijkheid een nieuwe start te maken. De ontvangende school neemt de leerling eerst op basis van detachering (gastleerlingschap). De leerling blijft nog maximaal één jaar ingeschreven bij de oude school. Hierna wordt de leerling pas officieel overgeschreven.

Wanneer de leerling op de nieuwe school moeilijk te handhaven is, mag de leerling worden teruggestuurd naar de oude school. De school zorgt ervoor dat de nieuwe school optimaal geïnformeerd is over de leerling conform de richtlijnen van de AVG.

10. Verwijdering

Dit is de laatste stap in het sanctiemodel. De leerling wordt niet meer toegelaten tot de onderwijsinstelling. Het bevoegd gezag / schoolbestuur neemt het besluit of er wordt overgegaan tot definitieve verwijdering.

- Schoolbestuur stelt de inspectie schriftelijk in kennis;
- De ouders / verzorgers en de leerling worden schriftelijk in kennis gesteld van (voorgenomen) verwijdering / doorverwijzing;
- Een leerling kan slechts definitief verwijderd worden nadat het bevoegd gezag een andere school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten;
- De leerplichtambtenaar wordt direct in kennis gesteld van de verwijdering en de opgestarte procedure. De leerplichtambtenaar kan de school adviseren en helpen bij het vinden van oplossingen voor de betreffende leerling;
- Indien een school een leerling wil verwijderen en wil onderbrengen bij een reguliere school, kan deze ontvangende school de leerling alleen weigeren mits daar een gegronde reden voor bestaat. Indien de verwijderende school dezelfde leerweg aanbiedt als de ontvangende school, zal de leerling worden aangenomen op basis van detachering

(gastleerlingschap). De leerling blijft nog maximaal één jaar ingeschreven bij de oude school en wordt pas officieel overgeschreven na goed overleg tussen beide scholen. Wanneer de leerling op de nieuwe school moeilijk te handhaven is, mag de leerling worden teruggestuurd naar de oude school. Deze heeft vervolgens weer gedurende 8 weken de inspanningsverplichting een oplossing te zoeken. Indien de verwijderende school niet dezelfde leerweg aanbiedt als de ontvangende school, zal het samenwerkingsverband waar de school aan verbonden is worden ingeschakeld.

- De school verschaft alle relevante informatie aan de andere school t.a.v. de voorgeschiedenis van de leerling conform de richtlijnen van de AVG.

Protocollen

Dit document bevat protocollen met betrekking tot de volgende gedragingen:

1. fysieke agressie en intimidatie
2. verbale agressie en intimidatie, ernstige belediging en discriminatie
3. drugsbezit, -handel en -gebruik/alcoholgebruik en -bezit
4. vernieling
5. wapenbezit
6. diefstal
7. vuurwerkbezit en -handel
8. seksueel overschrijdend gedrag
9. ongewenst bezoek in en rond de school

Stichting School & Veiligheid heeft samen met Kennisnet de brochure 'Sociale media en schoolmedewerkers: hoe gaan scholen om met valkuilen?' gemaakt. In deze praktische brochure staat hoe scholen beleid kunnen ontwikkelen om incidenten met sociale media te voorkomen en hoe de school kan reageren als er iets misgaat. Zie hiervoor de links in Bijlage 3.

Fysieke agressie en intimidatie

Algemene definitie

Onder fysieke agressie wordt verstaan: "het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander". Hieronder valt bijvoorbeeld pesten. Van pesten spreken we wanneer er sprake is van langdurig uitoefenen van geestelijk of lichamelijk geweld door een of meerdere leerlingen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk moet worden onderkend en herkend. De gevolgen voor het slachtoffer -nu en op latere leeftijd- kunnen desastreus zijn. Dit geldt voor zowel slachtoffer als pester.

Juridische definitie

Eenvoudige mishandeling (art. 300 WvS)

Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken (onder opzet valt ook het mogelijkheidsbewustzijn). Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevig onaangename lichamelijke gewaarwording (bijv. een flinke klap). Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bijv. opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken).

Zware mishandeling (art. 302 WvS) Idem, met voorbedachte rade (art. 303 WvS)

Het opzettelijk (mogelijkheidsbewustzijn), al dan niet met voorbedachte rade, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijv. botbreuken).

Vechterij (art. 306 WvS)

Het opzettelijk deelnemen aan een aanval (initiatief gaat uit van partij) of vechterij (initiatief gaat uit van beide of nog meer partijen) waarin onderscheiden personen zijn gewikkeld (minstens 3)

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Er wordt geweld gepleegd door meer mensen tezamen tegen personen of goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

(Gezins)moord (art. 289 WvS)

Het opzettelijk en met voorbedachten rade een ander van het leven beroven.

Toelichting

Bedenk dat fysiek geweld veelal dient om een ander naar zijn hand te zetten (te onderwerpen) en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Het kan een inleiding zijn voor intimidatie (zie verbale agressie).

Afgezien van fysieke gevolgen (pijn/letsel) en aantasting van persoonlijke vrijheden komt een

slachtoffer vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook nooit getolereerd worden.

Wanneer een school wordt geconfronteerd met (gezins)moord wordt een zware tijd doorgemaakt. Het brengt veel ontzetting, kwaadheid en verdriet met zich mee aangezien een zulke gebeurtenis indruist tegen alle waarden die we in onze samenleving koesteren. Personeel kan met hun eigen wanhoop en verdriet worstelen maar staan tegelijkertijd ook voor de taak om met leerlingen te praten over wat er gebeurd is, en de angst die leerlingen mogelijk voelen, niet groter te maken. Zeker kinderen die een onveilige gezinssituatie kennen, kunnen bang zijn. Leerlingen willen veel dingen weten en stellen vaak concrete vragen die personeel en/of docenten weleens kunnen overvallen. In die situaties heeft men behoefte aan ondersteuning, bijv. door de eerste dag na het zware nieuws samen met een collega voor de groep te staan. Verder is het voor de leerlingen van belang dat bekenden bij hen staan in deze situatie aangezien dit meer structuur en veiligheid geeft. Met name voor teruggetrokken kinderen, met weinig ontwikkelde sociale en emotionele vaardigheden, is dit belangrijk omdat ze een eigen wereld kunnen opbouwen waarin angst een grote rol speelt. Tot slot is een goede relatie tussen school en ouders extra van belang omdat bij ouders de ontzetting en/of woede groot kan zijn, wat heel beangstigend kan zijn voor kinderen.

Maatregelen fysieke agressie

Slachtoffers van geweld, zowel leerlingen als schoolpersoneel, zijn vaak bang om melding te doen van dit geweld. Er is angst voor represailles wat isolement tot gevolg kan hebben. Voor een strafrechtelijke aanpak is meestal een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de school is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesterkt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is noodzakelijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen school

Inschatten van de situatie, waarna er een keuze gemaakt wordt over het wel of niet inschakelen van de politie. Indien het uitgeoefende geweld in geval van eenvoudige mishandeling bestaat uit een niet meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis (bijv. klap met vlakke hand op rug), kan de school kiezen zelf op deze gedraging te reageren. De leerlingcoördinator zal een passende maatregel opleggen.

Is er sprake van meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis (bijv. in elkaar trappen van slachtoffer), letsel, structureel agressief gedrag door een dader of als er sprake is van groepsoptreden dan zullen de volgende stappen worden ondernomen:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen worden tevens doorgegeven aan de politie conform de richtlijnen van de AVG;
- De medewerker die betrokken is bij het incident zal een incidentregistratieformulier invullen en zal dit de administratie toe laten komen;
- Indien gewenst, wordt het slachtoffer ondersteund bij het doen van aangifte.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Veilig Thuis
- Maatschappelijk werk
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie
- Leerlingbegeleiding
- Vertrouwenspersoon

Verbale agressie en intimidatie, ernstige belediging en discriminatie

Algemene definitie

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal, zowel schriftelijk als digitaal (telefoon en internet) bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon. We spreken over pesten wanneer één of meerdere leerlingen langdurig verbaal of fysiek geweld uitoefenen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal, non-verbaal of fysiek zijn. De school treft maatregelen ter voorkoming en bestrijding van pesten. Het fenomeen pesten dient in een zo vroeg mogelijk stadium herkend te worden. De gevolgen voor het slachtoffer, maar ook voor de pester kunnen (ook op latere leeftijd) desastreus zijn.

Juridische definitie

Bedreiging met (art. 285 WvS):

- Openlijk geweld met verenigde krachten tegen personen of goederen
- Enig misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht
- Verkrachting
- Feitelijke aanranding van de eerbaarheid
- Enig misdrijf tegen het leven gericht
- Gijzeling
- Mishandeling
- Brandstichting

Intimidatie (art. 284 WvS)

- Een ander door geweld of enige andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of enige andere feitelijkheid, gericht hetzij tegen die ander hetzij tegen derden, wederrechtelijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden
- Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.

Smaad en laster (art. 261 WvS)

Opzettelijk iemands eer of goede naam aanranden door tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven, ook schriftelijk (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld.

Eenvoudige belediging (art. 266 WvS)

Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.

Discriminatie (art.137c t/m f WvS)

Het opzettelijk uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, godsdienst of seksuele geaardheid, ook schriftelijk.

Toelichting

Wanneer verbaal geweld niet gepaard gaat met enige feitelijkheid (dus moeilijk aantoonbaar of aanwijsbaar is) en er geen sprake is van een structureel karakter, treft de school zelf maatregelen.

Let op: verbale agressie is heel moeilijk bewijsbaar. Anderen, die het gehoord hebben, kunnen in dit geval een getuigenverklaring afleggen. Daarom verdient het aanbeveling dat de school dit zelf aanpakt. De politiecontactpersoon kan voor advies worden benaderd. Gaat het verbaal geweld wel gepaard met enige feitelijkheid die de bedreiging of intimidatie kracht bijzet, dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd. Dit geldt ook als er sprake is van herhaling of structureel karakter. Bedreiging en/of intimidatie dienen vaak om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Afgezien van de aantasting van de persoonlijke vrijheden van het slachtoffer komt deze vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook nooit getolereerd worden.

Maatregelen verbale agressie

Slachtoffers van verbaal geweld zijn veelal bang om melding te doen van dit geweld. Angst voor represailles houdt hen tegen wat kan zorgen voor isolement en uitval in het onderwijs. Voor strafrechtelijke aanpak is vaak een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de school is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich gesteund en gesteekt voelen door de schoolleiding die een duidelijk en krachtig signaal af zal moeten geven in de richting van de dader (repressief) en aan de omgeving (preventief). Ondersteuning bij het doen van aangifte is noodzakelijk evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen school

Ten aanzien van verbale agressie heeft de school een preventieve aanpak, voornamelijk gericht op leerlingen. De curatieve aanpak is een meersporenaanpak waarin er met alle betrokkenen (slachtoffer, pester, medeleerlingen, ouders en personeel) gesproken wordt over hun bijdrage bij het voorkomen en bestrijden van verbale agressie. Probleemoplossende gesprekken worden in principe gevoerd door de mentor. De aanpak zal ook besproken worden met de leerlingcoördinator. Indien deze gesprekken uiteindelijk niets opleveren zal de leerlingcoördinator een sanctie opleggen. Daarnaast kan advies ingewonnen worden bij het zorgteam, de politie, gemeente of GGD.

Is er sprake van ernstige en/of structurele verbale agressie dan zullen de volgende stappen worden ondernomen:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen worden tevens doorgegeven aan de politie conform de richtlijnen van de AVG;

- De medewerker die betrokken is bij het incident zal een incidentregistratieformulier invullen en zal dit de administratie toe laten komen;
- Indien gewenst, wordt het slachtoffer ondersteund bij het doen van aangifte.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Meldpunt discriminatie
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie
- Leerlingbegeleiding
- Vertrouwenspersoon

Drugsbezit, -handel en -gebruik/alcoholgebruik en -bezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van alcohol of drugs is niet toegestaan, evenals het voorhanden hebben van medicijnen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn. Deze moeten worden ingeleverd. Ook het handelen in/verstrekken van drugs of bedoelde medicijnen is verboden. Het schoolreglement bevat regelgeving ten aanzien van roken, alcohol, cannabis en overige drugs.

Juridische definitie

- Het gebruik van harddrugs, zoals heroïne, cocaïne, XTC en paddo's en gedragingen met betrekking tot deze drugs zijn verboden op basis van de Opiumwet en deels ook de Warenwet;
- Het handelen in bepaalde middelen, zoals de hierboven genoemde harddrugs en cannabis is eveneens verboden op basis van de Opiumwet.
- Voor gebruik en bezit van alcohol geldt de Alcoholwet, waarin tevens is aangegeven dat verkoop van alcohol aan jongeren beneden de 16 jaar is verboden.
- Het roken van tabak in openbare gebouwen, zoals scholen, is verboden bij de Tabaks- en rookwarenwet, met uitzondering van daarvoor specifiek aangewezen ruimten.
- Voor productie en/of handel in geneesmiddelen die als drugs worden gebruikt, is de Geneesmiddelenwet van toepassing

Toelichting

Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een leerling onder invloed is, dan zal de school hierop moeten reageren. De leerling die onder invloed van alcohol of drugs de lessen volgt, zal uit de les verwijderd moeten worden. Goede of slechte schoolprestaties zijn hierbij niet doorslaggevend. Enerzijds tast drugs- en alcoholgebruik/-bezit het leefklimaat binnen een school aan en anderzijds is het een directe bedreiging voor de onderwijsdoelstellingen. Het onderscheid tussen het voorhanden hebben van drugs voor eigen gebruik dan wel het voorhanden hebben van drugs bestemd voor de handel is moeilijk te trekken. Vandaar de volgende grenslijn: indien jongeren cannabis voorhanden hebben en dit aan anderen uitdelen, al dan niet met winstbejag, wordt de politie ingeschakeld. Enerzijds om de drempel om drugs te gebruiken hoog te houden en anderzijds om een duidelijk en goed te hanteren beleid te voeren. Minderjarigen mogen ook niet in het bezit zijn van softdrugs voor eigen gebruik. Immers coffeshops mogen slechts aan meerderjarigen verkopen. Bij middelengebruik dan wel handel moet de grens op nul gesteld worden, inhoudende dat harddrugs in het geheel niet getolereerd worden.

De school verbiedt het om alcohol, drugs of medicijnen die niet aantoonbaar door een arts zijn voorgeschreven binnen de schoolgebouwen of het terrein van de school te brengen. In het geval dat de school kennis heeft dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon

drugs/medicijnen binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht of voorhanden of op andere wijze onder zich heeft, wordt deze persoon bewogen tot afgifte van deze goederen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De school verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt intern rechtmatigheid van het handelen verkregen. Ingeleverde drugs en medicijnen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Maatregelen drugs- en alcoholgebruik, bezit en handel

De politie zal ten alle tijden op de hoogte worden gezet bij alcohol- en drugsbezit en handel.

Ten aanzien van drugs/alcohol heeft de school een preventieve aanpak middels voorlichtingen voor leerlingen. De leerlingcoördinator zal een sanctie opleggen. Overtreding leidt onherroepelijk tot schorsing en kan zelfs aanleiding zijn tot een definitieve verwijdering van school. Daarnaast kan advies ingewonnen worden bij het zorgteam, de politie, gemeente of GGD.

Is er sprake van drugs- en alcoholbezit dan zullen de volgende stappen worden ondernomen:

- Drugs afgeven aan de politie
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen worden tevens doorgegeven aan de politie conform de richtlijnen van de AVG;
- De medewerker die betrokken is bij het incident zal een incidentregistratieformulier invullen en zal dit de administratie toe laten komen;
- Indien gewenst wordt het slachtoffer ondersteund bij het doen van aangifte.

Bij gebruik of vermoeden van gebruik van drugs en/of alcohol gaat de mentor of leerlingcoördinator met de leerling in gesprek. Indien nodig zal gepaste externe hulp worden ingeschakeld.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie
- Mondriaan preventiezorg
- Leerlingbegeleiding
- Vertrouwenspersoon

Vernieling

Algemene definitie

Vernieling, vandalisme.

Juridische definitie

Vernieling (art. 350 WvS)

Het opzettelijk en wederrechterlijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of weg maken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus de opzet (mogelijkheidsbewustzijn) hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechterlijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar, doen. Ook graffiti valt onder de werking van deze definitie. Immers: het herstellen van de schade brengt zodanige inspanning en kosten met zich mee dat van beschadiging kan worden gesproken.

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Baldadigheid (art. 424 WvS)

Hij die op of aan de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats tegen personen of goederen enige baldadigheid pleegt waardoor gevaar of nadeel kan worden teweeggebracht, wordt, als schuldig aan straatschenderij, gestraft met een boete van de eerste categorie.

Toelichting

Vernieling is het gericht stukmaken van iets, een uiting van disrespect voor andermans eigendom. Vaak komt het voort uit een (algemeen) gevoel van onvrede met zijn eigen positie (afgunst, boosheid, verveling) hetgeen zich dan uit in vernielen. Zeker als de vernieling zich richt op een specifiek (bewust gekozen) slachtoffer zal aandacht aan de achtergronden van de vernieling moeten worden besteed om herhaling of verergering van maatregelen tegen het slachtoffer te voorkomen.

Van baldadigheid of straatschenderij is sprake wanneer de vernieling niet gericht plaatsvindt, maar meer als ongewild gevolg van een actie. Voorbeelden hiervan zijn onder ander schade door sneeuwballen gooien of het omtrappen van vuilcontainers.

Wanneer sprake is van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel kan worden bereikt, treedt de school op als bemiddelaar met betrekking tot de schaderegeling. Het doel hierbij is dat de partijen (gedupeerde(n) en dader(s)) de zaak onderling regelen. De school heeft daarin geen taak om te schade te regelen. Wel treft de school zelf maatregelen tegen het ongewenste gedrag.

Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding / schadeherstel niet kan worden bereikt, zal ook de politie in kennis worden gesteld.

Maatregelen vernieling

Maatregelen school

Probleemoplossende gesprekken worden in principe gevoerd door de mentor. De aanpak zal ook besproken worden met de leerlingcoördinator. Indien deze gesprekken uiteindelijk niets opleveren kan de leerlingcoördinator een sanctie opleggen. Daarnaast kan advies ingewonnen worden bij het zorgteam, de politie, gemeente of GGD.

Is er sprake van vernieling zullen de volgende stappen worden ondernomen:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- Bemiddeling in schadevergoeding of schadeherstel door de dader;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen worden tevens doorgegeven aan de politie conform de richtlijnen van de AVG;
- De medewerker die betrokken is bij het incident zal een incidentregistratieformulier invullen en zal dit de administratie toe laten komen;
- Indien gewenst wordt het slachtoffer ondersteund bij het doen van aangifte.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie
- Leerlingbegeleiding
- Vertrouwenspersoon

Wapenbezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend en waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet noodzakelijk is.

Juridische definitie

De bij Wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Hier is geen korte juridische definitie voor te geven.

Toelichting

Veel onder jeugdigen circulerende wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie omdat ze qua afmeting of model net even iets anders zijn. Toch zijn veel van deze wapens daardoor niet minder gevaarlijk en daarmee onwenselijk. Immers, een stiletto waarvan het lemmet breder is dan 14 millimeter is net zo gevaarlijk als een (wettelijk verboden) stiletto met een lemmet dat minder dan 14 millimeter breed is. In het kader van het volgen van onderwijs is het bezit/voorhanden hebben van dergelijke wapens en voorwerpen niet alleen onnodig, maar tevens gevaarlijk en bedreigend voor het klimaat binnen een school.

De school verbiedt het dan ook om voorwerpen die het karakter van een wapen dragen (stiletto's, vlindermessen valmessen en dergelijke) alsmede voorwerpen die als wapen kunnen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen) in bezit te hebben of als wapen te hanteren.

Wanneer de school kennis heeft, dan wel een redelijk vermoeden heeft dat een persoon een dergelijk wapen bezit of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, zal de bezitter van het voorwerp worden bewogen tot afgifte. Vervolgens worden de wapens ter vernietiging aan de politie overgedragen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De school verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot het schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt rechtmatigheid van handelen verkregen. Afgegeven wapens en voorwerpen worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Indien het om wapens en gedragingen gaat die vallen onder de werking van de Wet Wapens en Munitie is politieel optreden vereist. De politie wordt in kennis gesteld. De politie kan om advies worden gevraagd of het gaat om een wettelijk verboden wapen.

Maatregelen wapenbezit

De politie zal ten alle tijden op de hoogte worden gezet bij wapenbezit.

De leerlingcoördinator zal een sanctie opleggen (dit kan een definitieve verwijdering van school inhouden). Daarnaast kan advies ingewonnen worden bij het zorgteam, de politie, gemeente of GGD.

Is er sprake van wapenbezit dan zullen de volgende stappen worden ondernomen:

- Ingeleverde wapens en voorwerpen afgeven aan de politie;
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen worden tevens doorgegeven aan de politie conform de richtlijnen van de AVG;
- De medewerker die betrokken is bij het incident zal een incidentregistratieformulier invullen en zal dit de administratie toe laten komen;
- Indien van toepassing: het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie
- Mondriaan preventiezorg
- Leerlingbegeleiding
- Vertrouwenspersoon

Diefstal

Algemene definitie

Stelen, roven.

Juridische definitie

Eenvoudige diefstal (art. 310 WvS)

Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegnemen met het oogmerk het wederrechtelijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet de toe-eigening zijn; om er als heer en meester over te gaan beschikken. Als een goed wordt gestolen met de bedoeling om het te verkopen, blijft het diefstal. Immers, er wordt dan gehandeld alsof er als heer en meester over beschikt wordt.

Gekwalificeerde diefstal (art. 311 WvS)

- idem 310 Sr. bij gelegenheid van brand, ontploffing;
- idem 310 Sr. gepleegd door twee of meer verenigde personen;
- idem 310 Sr. indien de dader zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of vals kostuum.

Diefstal met geweld (art. 312 WvS)

Idem 310/311 Sr. indien voorafgegaan door, vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, of om bij betrapping op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf hetzij het bezit van het gestolen goed te verzekeren.

Afpersing (art. 317 WvS)

Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort.

Afdreiging (art. 318 WvS)

Idem 317 Sr. met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is maar smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim.

Handel en heling (art. 416 en 417 bis WvS)

Opzet- dan wel schuldheiling: het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen, bijv. het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's, vuurwerk, kleding, cd's e.d. waarvan vermoed kan worden dat die goederen gestolen of illegaal te koop worden aangeboden.

Toelichting

In het geval van een incidentele kleine diefstal, waarbij geen kwalificaties als bedoeld in 311/312/317/318 Sr. voorkomen en waarbij de schadevergoeding of teruggave van het gestolen goed kan worden bereikt, treft de school zelf maatregelen. Indien het gaat om herhaling of om een goed met meer dan geringe waarde of indien wordt voldaan aan een van de kwalificaties genoemd in de artikelen 311/312/317/318 Sr., dan wel als schadevergoeding of teruggave niet mogelijk is, dan zal de school naast de te nemen schoolmaatregelen ook de politie in kennis stellen.

Maatregelen diefstal

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

De leerlingcoördinator zal een sanctie opleggen (dit kan een definitieve verwijdering van school inhouden). Daarnaast kan advies ingewonnen worden bij het zorgteam, de politie, gemeente of GGD.

Is er sprake van diefstal dan zullen de volgende stappen worden ondernomen:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- Bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen worden tevens doorgegeven aan de politie conform de richtlijnen van de AVG;
- De medewerker die betrokken is bij het incident zal een incidentregistratieformulier invullen en zal dit de administratie toe laten komen;
- Indien van toepassing, het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie
- Mondriaan preventiezorg
- Leerlingbegeleiding
- Vertrouwenspersoon

Vuurwerkbezit en -handel

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk.

Juridische definitie

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode, als ook het voorhanden hebben van of handelen in verboden vuurwerk ongeacht de periode.

Toelichting

Vuurwerk hoeft op zich niet gevaarlijk te zijn, mits het gaat om goedgekeurd vuurwerk en als het op voorgeschreven wijze wordt afgestoken. Bij het afsteken van vuurwerk in of nabij groepen mensen, zoals op schoolpleinen, is echter reëel gevaar voor (ernstig) letsel aanwezig. Zeker als het afsteken ervan een 'spel' of 'sport' wordt. Ontploffend vuurwerk veroorzaakt doorgaans onrust onder mensen hetgeen tot irritatie of agressie kan leiden. Daarnaast veroorzaakt ontploffend vuurwerk doorgaans een zodanige geluidsoverlast en hinder voor de lessen. De scholen verbieden om deze redenen vuurwerk mee te nemen in de schoolgebouwen of op het terrein van de school.

Als de school weet of vermoedt, dat een persoon vuurwerk heeft meegenomen in het schoolgebouw of op het schoolterrein, wordt dit vuurwerk ingenomen. Als het om een substantiële hoeveelheid gaat, kan dit ter vernietiging aan de politie worden overgedragen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

Het verbod om vuurwerk mee te nemen, voor handen te hebben of op andere manier onder zich te hebben in de schoolgebouwen of het terrein van de school, geldt als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt in het schoolreglement kenbaar gemaakt, zodat er rechtmatig tegen kan worden opgetreden.

Wanneer sprake is van verboden vuurwerk zal de school altijd de politie inschakelen. Hetzelfde geldt wanneer het gaat om een meer dan één stuk vuurwerk, of om handel in vuurwerk buiten de daartoe toegestane periode. De politie kan om advies worden gevraagd ten aanzien van de vraag of het gaat om een wetsovertreding, de ernst ervan en of aangifte wenselijk is.

Maatregelen vuurwerkbezit en -handel

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

De leerlingcoördinator zal een sanctie opleggen (dit kan een definitieve verwijdering van school inhouden). Daarnaast kan advies ingewonnen worden bij het zorgteam, de politie, gemeente of GGD.

Is er sprake van vuurwerkbezit dan zullen de volgende stappen worden ondernomen:

- Vuurwerk afgeven aan de politie;
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen worden tevens doorgegeven aan de politie conform de richtlijnen van de AVG;
- De medewerker die betrokken is bij het incident zal een incidentregistratieformulier invullen en zal dit de administratie toe laten komen;
- Indien van toepassing, het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie
- Mondriaan preventiezorg
- Leerlingbegeleiding
- Vertrouwenspersoon

Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Algemene definitie

Hiervan is sprake bij seksuele intimidatie, ongewenste aanraking, het moeten uitvoeren of moeten zien van seksuele handelingen, exhibitionisme, voyeurisme, shame sexting, grooming (digitaal kinderlokken) en verkrachting. Het gaat hierbij om gedrag dat plaatsvindt binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Wanneer er sprake is van seksueel misbruik door een medewerker van de school gaat het om een zedenmisdrijf. Bij een zedenmisdrijf geldt een aangifte- en meldplicht. Deze wettelijke aangifte en meldplicht is beperkt tot seksueel misbruik van leerlingen die op het moment van het misbruik jonger zijn dan achttien jaar.

Toelichting

Scholen zijn verplicht een veilig leer- en werkklimaat te creëren voor leerlingen en personeelsleden. Seksueel overschrijdend gedrag komt op alle schooltypes voor. Vaak is het een kwestie van machtsverschil tussen leraren en leerlingen, tussen mannen en vrouwen. Het kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen:

- leerling – leerling

De toenemende seksualisering in onze samenleving speelt ook een rol binnen de school. Leerlingen komen voortdurend seksueel geladen beelden en teksten tegen, vooral op sociale media. Hierdoor is het voor sommige leerlingen onduidelijk waar precies de grenzen liggen. Scholen worden dan ook regelmatig geconfronteerd met seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen leerlingen onderling. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om sexting – het verzenden van seksueel getinte teksten of beelden via sociale media als WhatsApp of Snapchat. Een voorbeeld hiervan is dat een meisje pikante foto's naar haar vriendje stuurt en als de relatie voorbij is, neemt deze wraak door de foto's de school rond te sturen.

Het is als school ingewikkeld om te gaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag, ook wanneer dit op een digitale manier gebeurt (bijv. Sexting). Stichting School & Veiligheid heeft samen met Kennisnet een brochure ('Sociale media en schoolmedewerkers: hoe gaan scholen om met valkuilen?') ontwikkeld om incidenten met sociale media te voorkomen en hoe de school kan reageren als er iets misgaat. De link naar deze brochure is te vinden in Bijlage 3 Lees meer lijst.

Niet weten welk seksueel gedrag bij een bepaalde leeftijd hoort, heeft vaak een paniecreactie van ouders tot gevolg. Daardoor wordt relatief onschuldig seksueel gedrag van kinderen soms opgeblazen tot seksueel misbruik. Dat kan nog versterkt worden door aandacht in de media. Al snel gebruikt men dan zelfs voor vier- en vijfjarigen de woorden 'dader' en 'slachtoffer'.

Als er een ernstiger voorval speelt tussen kinderen jonger dan twaalf jaar, stelt de politie overigens geen onderzoek in. Kinderen zijn dan nog niet strafbaar. De politie meldt de zaak wel

bij de Raad voor de Kinderbescherming. Er is dan geen meldplicht bij de vertrouwensinspectie omdat het speelt tussen leerlingen onderling.

Docenten en ouders moeten kunnen onderscheiden welk gedrag hoort bij een gezonde seksuele ontwikkeling en wat zorglijk gedrag is. Daarnaast is het verstandig een gezamenlijke lijn te volgen bij seksueel verkennend gedrag van kinderen. Veel scholen gebruiken hiervoor het Vlaggensysteem van Sensoa en Movisie. Dit helpt seksueel gedrag bij leerlingen te duiden en geeft handvatten voor de bepaling van wat toelaatbaar is en wat niet.

- personeel – leerling

Als een leerling een aanklacht tegen een docent indient, is dat voor de omstanders soms een totale verrassing. Soms is er ook herkenning. Dan hadden collega's al langer een onbestemd gevoel over het gedrag van die collega en circuleerden er al langer geruchten onder (oud-)leerlingen.

Naast dat zo'n situatie in de eerste plaats vervelend is voor direct betrokkenen, raakt het ook collega's. Wanneer een collega wordt beschuldigd van grensoverschrijdend gedrag heeft dat invloed op het gevoel van veiligheid dat de andere docenten ervaren op hun werkplek. Dit is dan ook hét moment om op school het gesprek te voeren over omgangsregels, als dat niet eerder is gebeurd. Doe dit in een gezamenlijke, professioneel vormgegeven bijeenkomst zodat voorkomen kan worden dat individuele docenten hun eigen conclusies trekken over wat professioneel gedrag is en waar de grenzen liggen op school maar ook dat een tweedeling optreedt in het team.

- leerling – personeel
- personeel – personeel (deze categorie wordt in dit protocol buiten beschouwing gelaten).

Het ondergaan van seksueel overschrijdend gedrag heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkene. Voor leerlingen kan dit een aanleiding zijn een ander vak te kiezen of van school te gaan. Schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen het gevolg zijn. Ook kunnen zij later psychische en/of emotionele schade ondervinden.

Seksueel overschrijdend gedrag kan een heel scala van fysieke handelingen omvatten zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, weg versperren, tegenaan gaan staan, moed willig botsen. Seksuele intimidatie kan zich echter ook in verbale vorm manifesteren zoals: iemand op een bepaalde manier aanspreken, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen, schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen.

Tevens kan het gedrag ook in de vorm van non-verbaal gedrag geuit worden zoals: staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren, seksueel getinte cadeautjes. Alleen degene die last heeft van seksueel overschrijdend gedrag kan een klacht indienen, al dan niet met hulp van de contactpersoon in de school of via de vertrouwenspersoon bij de klachten commissie of het bevoegd gezag.

Meldplicht seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs

Bij ernstiger seksueel grensoverschrijdend gedrag heeft de school een meldplicht volgens de Wet Bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs. Het gaat dan om gedragingen die vallen onder de definitie van ontucht en misdrijf tegen de zeden in het Wetboek van Strafrecht. De meldplicht is vastgelegd in de 'Regeling Seksueel misbruik en Seksuele intimidatie in het onderwijs', een uitgave van het Ministerie OC en W, september 1999.

Onder de definitie valt ook 'ontucht', verwijzend naar handelingen van seksuele aard en/of seksueel binnendringen. Hier valt bijv. ook een tongzoen onder. Ook wordt onder 'ontucht' handelwijzen van seksuele aard verstaan waarbij geen lichamelijk contact plaatsvindt, maar die wel kwetsend voor het geslachtelijk schaamtegevoel zijn. Dit is bijv. aan de hand wanneer iemand een ander dwingt naar pornofilm's te kijken.

Hierbij is het niet van belang wie het initiatief nam. Degene die het gezag uitoefent, is altijd strafbaar bij slachtoffers onder de 18 jaar. Daar komt bij dat collega's die getuige zijn van strafbaar gedrag of hier een redelijk vermoeden van hebben, verplicht zijn dit te melden bij de schoolleiding of het bestuur. Het bevoegde gezag neemt contact op met de vertrouwensinspectie en gaat bij een redelijk vermoeden over tot aangifte.

Maatregelen seksuele intimidatie

De volgende maatregelen worden genomen bij seksuele intimidatie:

- De vertrouwenspersoon wordt ingeschakeld. Hij/zij is eerste aanspreekpunt bij vragen of klachten. De aanwezigheid van een contactpersoon is bekend gemaakt bij schoolpersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers;
- De scholen hebben een interne en een externe vertrouwenspersoon aangesteld. Dit staat op de website vermeld;
- Indien sprake van seksuele intimidatie worden bij minderjarigen altijd de ouders/verzorgers van het slachtoffer, na overleg met de vertrouwenspersoon, en de aangeklaagde op de hoogte gesteld;
- Door de school wordt aan het schoolpersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers via de school- en personeelsgids informatie verschaft over hoe op school wordt omgegaan met seksuele intimidatie en welke mogelijkheden er zijn om een klacht in te dienen. Tevens zet de school zich in om preventieve activiteiten en maatregelen uit te voeren.
- De politie kan in kennis gesteld worden wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie. Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen worden tevens doorgegeven aan de politie conform de richtlijnen van de AVG;
- De medewerker die betrokken is bij het incident zal een incidentregistratieformulier invullen en zal dit de administratie toe laten komen;
- Indien van toepassing het slachtoffer ondersteunen bij het doen van aangifte.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Veilig Thuis
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

- Mondriaan preventiezorg
- Leerlingbegeleiding
- Vertrouwenspersoon

Ongewenst bezoek in en rond de school

Algemene definitie

Bij ongewenst bezoek kan bijvoorbeeld gedacht worden aan personen in of rond de school:

- met criminele activiteiten (dealen, heling)
- leerlingen van andere scholen die problemen veroorzaken
- die komen om iemand te intimideren/mishandelen, bijvoorbeeld ouders die verhaal komen halen bij leerlingen, personeel, directie.

Juridische definitie

Zich bevinden op verboden grond (artikel 461 WvS)

Hij die, zonder daartoe gerechtigd te zijn, zich op eens anders grond waarvan de toegang op een voor hem blijkbaar wijze door de rechthebbende is verboden, bevindt of daar vee laat lopen, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.

Lokaalvredebreuk (artikel 139 WvS)

- Hij die in een voor de openbare dienst bestemd lokaal wederrechtelijk binnendringt, of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van de bevoegde ambtenaar aanstonds verwijdert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie.
- Hij die zich de toegang heeft verschaft door middel van braak of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum, of die zonder voorkennis van de bevoegde ambtenaar en anders dan ten gevolge van vergissing binnengekomen, aldaar wordt aangetroffen in de voor de nachtrust bestemde tijd, wordt geacht te zijn binnengedrongen.
- Indien hij bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschikt om vrees aan te jagen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de derde categorie.
- De in het eerste en derde lid bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien twee of meer verenigde personen het misdrijf plegen.

Toelichting

Bovenstaande wordt als bedreigend of erg onprettig ervaren. Zeker als daadwerkelijk sprake is van bedreigingen of als er fysiek of verbaal geweld wordt gebruikt heeft dit een negatief effect op het veiligheidsgevoel in en rond de school.

Wanneer de persoon in kwestie ondanks deze waarschuwing toch terugkomt, dan heeft elke burger in Nederland het recht om een verdachte op heterdaad aan te houden. De directie kan dit recht dus gebruiken om jongeren, ouders of andere lieden aan te spreken als zij ondanks waarschuwingen toch zonder toestemming de school of het schoolplein betreden. Hetzelfde geldt in geval van lokaalvredebreuk (zie hierboven).

Maatregelen ongewenst bezoek in en rond de school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet de politie in te schakelen.

De volgende maatregelen worden genomen bij ongewenst bezoek in en rond de school:

- Personeel van de school kan mensen wegsturen die én rond de school lopen én daar niets te zoeken hebben wegsturen en een waarschuwing geven;
- Personeel van de school kan ouders/verzorgers van verdachte jongere informeren en verzoeken om het ongewenste gedrag te doen stoppen;
- De directie van de school kan, wanneer de problemen aanhouden, als tweede stap een schriftelijk toegangsverbod uitreiken;
- De school kan dan betreffende persoon aanhouden (zorg voor getuigen) en de politie bellen. *Let op:* aanhouding is niet hetzelfde als vasthouden of opsluiting. Betreffende persoon zou dat namelijk kunnen aanmerken als 'gijzeling' of wederrechtelijke vrijheidsberoving;
- Bij herhaling of toename van de problematiek dan kan de school de politie bellen.

Checklist preventieve acties

Checklist preventieve acties, waarbij voorwerpen c.q. goederen die verboden zijn of die door de schoolleiding als niet verantwoord worden aangemerkt, aangetroffen worden.

- Er kan, ter preventie van wapen- of drugsbezit op school, door de school een preventieve kluisjescontrole actie worden opgestart;
- De school kan ook besluiten om ter preventie van wapen- of drugsbezit op school preventief te fouilleren aan kleding of tassencontrole uit te voeren.

Juridische randvoorwaarden voor het houden van kluisjescontrole en/of preventief fouilleren:

- Maak afspraken over kluisjescontrole en eventueel preventief fouilleren binnen de school;
- Neem deze afspraken op in het schoolreglement en breng ouders hiervan op de hoogte;
- Benoem in het reglement wanneer er binnen de school sprake is van een wapen c.q. drugs. Dit moet minimaal voldoen aan de wettelijke definitie; zie definities voor omschrijving wapens en verdovende middelen.

Politie randvoorwaarden voor het evt. assisteren bij het houden van een kluisjescontrole:

- De school heeft in haar schoolreglement opgenomen dat zij kluisjescontrole mag houden. Het schoolreglement moet bekend zijn bij leerlingen en ouders/verzorgers indien leerling minderjarig is;

Of

- De school heeft in de huurvoorwaarden van de kluisjes opgenomen dat er kluisjescontrole kan plaatsvinden en huurvoorwaarden zijn getekend.

Aanpak:

- De schoolleiding opent de kluisjes, politie is aanwezig ter assistentie;
- De executieve medewerkers van politie verschijnen in uniform;
- De politie werkt NIET mee aan preventieve fouilleeracties of houden van tassencontrole.

Bij het aantreffen van voorwerpen c.q. goederen door de schoolleiding dient als volgt gehandeld te worden:

- Alle harddrugs en wapens, met uitzondering van voorwerpen vermeld onder artikel 2 lid 1 cat 4 onder Wet Wapens en Munitie, worden door de schoolleiding overgedragen aan de politie en door de politie in beslag genomen.
- Indien het een voorwerp betreft dat geschaard kan worden onder art 2 lid 1 cat 4 onder 7 WWM, dan hangt het ervan af of gelet op de aard en / of omstandigheden waaronder de voorwerpen worden aangetroffen redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij voor geen ander doel bestemd zijn dan om letsel toe te brengen of te dreigen. Bij kluisjescontrole is dit moeilijk vast te stellen, aangezien er niet meer omstandigheden zijn dan "het liggen in het kluisje".
- Overige voorwerpen en / of goederen zijn ter beoordeling van de schoolleiding hoe te handelen.

Werkwijze indien het een artikel 2 lid 1 cat 4 onder 7 WWM-voorwerp betreft:

1. Schoolleiding gaat in gesprek met betrokken leerling, vraagt waarom het voorwerp in het kluisje ligt, wat de intentie van leerling is ermee te gaan doen en maakt hierover indien mogelijk afspraken.
- 2a. Als schoolleiding goede afspraken heeft kunnen maken:
 - Politie hoeft niet in kennis gesteld te worden
 - Schoolleiding kan het voorwerp innemen c.q. leerling vagen afstand te doen van voorwerp
 - Ouders / verzorgers van leerling dienen van inname van voorwerp in kennis gesteld te worden
 - Voorwerp dient indien gewenst door ouders / verzorgers aan hen te worden geretourneerd
- 2b. Als schoolleiding geen goede afspraken heeft kunnen maken c.q. geen goed gevoel heeft bij antwoorden van leerling:
 - Politie wordt in kennis gesteld
 - Politie ondervraagt leerling
 - Politie kan indien nodig een getuigenverklaring opnemen van schoolleiding
 - Politie interpreteert uitleg van leerling en beoordeelt de omstandigheden:
 - o Geen omstandigheden die leiden tot aannname dat leerling het doel heeft om ander letsel toe te brengen of te dreigen met voorwerp? Schoolleiding neemt het over, verder punt
 - o Wel omstandigheden die leiden tot aannname dat leerling het doel heeft om een ander letsel toe te brengen of te dreigen met het voorwerp? Politie neemt wapen in beslag op basis van art 2 lid 1 cat 4 onder 7 WWM c.q. vraagt leerling afstand te doen.

Definities

- Verdovende middelen: Bewustzijnsbeïnvloedende middelen: harddrugs (bv. heroïne, cocaïne, XTC) en soft drugs (bv. hennep).
- Wapens: voorwerpen die zijn aangewezen in de Nederlandse wapenwetgeving, de Wet wapens en munitie. Hieronder vallen ook voorwerpen die strafbaar gesteld kunnen worden op grond van artikel 2 lid 1 categorie 4 onder 7 van de Wet wapens en munitie. Dit zijn voorwerpen waarvan, gelet op de aard en / of omstandigheden waaronder zij worden aangetroffen, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het voor geen ander doel bestemd was dan om letsel aan personen toe te brengen of te dreigen. Voorbeelden hiervan kunnen o.a. zijn zakmessen en schroevendraaiers. De aard en omstandigheid dienen altijd onderzocht te worden; verklaring van de eigenaar / leerling is hiervoor noodzakelijk.

Stappenplan school bij calamiteiten/ rampen

Wanneer een plotselinge gebeurtenis zich ontwikkelt tot een ramp, kan er een zogenoemde GRIP afgekondigd worden. GRIP is de afkorting van 'Gecoördineerde Regionale IncidentenbestrijdingsProcedure'. Bij een GRIP-situatie worden via strakke procedures snel de mensen en middelen geregeld die nodig zijn voor het bestrijden van een ramp of crisis. Daarbij zijn de taken en verantwoordelijkheden van alle hulpverleners duidelijk vastgelegd. Er zijn verschillende GRIP-fases, voor verschillende niveaus van crisis. Dit ziet er als volgt uit:

GRIP-1 Bij dagelijkse incidenten handelen de diensten (politie, brandweer, ambulance) zelf de zaken af. In sommige gevallen vinden één of meer partijen het handig en verstandig ter plaatse afstemming te organiseren en te formaliseren.

GRIP-2 Als de situatie wat omvangrijker is en er in de bredere omgeving van het incident ook maatregelen nodig zijn (bijv. voor de afvoer van gewonden of met het oog op een dreigende rookwolk), kan worden opgeschaald naar GRIP-2.

GRIP-3 Situaties waarbij er sprake is van (dreigende) maatschappelijke onrust komen in aanmerking voor GRIP-3. In deze situaties komt de burgemeester in beeld.

GRIP-4 Als de ramp of crisis de grenzen van een gemeente overstijgt (of als de betreffende gemeente de situatie niet alleen aankan), is GRIP-4 van toepassing.

GRIP-5 Wanneer bij een incident of de vrees daarvoor meerdere veiligheidsregio's betrokken zijn, kunnen de voorzitters van deze veiligheidsregio's gezamenlijk opschalen naar GRIP-5.

GRIP-Rijk Wanneer de nationale veiligheid in het geding is en er behoefte is aan sturing door het Rijk, kan de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) GRIP-Rijk afkondigen.

Ook de school kan te maken krijgen met een GRIP als er een crisis optreedt, op school of in de directe omgeving daarvan. De allereerste stap voor de schoolleiding is om direct melding te maken van de crisissituatie. Dit kan door 112 te bellen en/of contact op te nemen met de eigen schoolcontactpersoon bij de politie. Hulpdiensten en politie kunnen advies geven hoe verder te handelen. Bij meerdere, grootschalige crises bepaalt de Nationale Politie of er reden is om op te schalen.

Opschalen kan inhouden dat meerdere instanties betrokken worden bij de aanpak. Wanneer bijv. een aantal scholen of scholengemeenschappen verspreid over het land tegelijkertijd worden bedreigd met een 'school shooting', bommelding of terreurdreiging, is het vanwege de grote schaal waarop de dreiging plaatsvindt, niet eenvoudig om direct de (ernst van de) situatie te overzien. Daarom volgt er in dergelijke gevallen overleg tussen de Nationale Politie, het Nationaal Crisiscentrum (NCC) en het ministerie van OCW.

Bijlage 1: Notities belangrijk bij protocol

Belangrijk om niet te vergeten

- ✓ Dit draaiboek is gemaakt uitgaande van de taken die de verschillende geledingen binnen het college hebben.
- ✓ Vergeet nooit dat er collega's zijn die echt niet met bepaalde calamiteiten om kunnen gaan.
- ✓ Administratieve zaken moeten goed geregeld worden.
- ✓ Externe instanties in kennis stellen van calamiteiten. Bijv. schoolarts, gemeente.
- ✓ Geef de hulpbronnen en steunpunten aan in de vakantie en tracht een regeling te treffen tijdens een periode dat de school gesloten is.

Bijlage 2: Adressen / literatuur

- ✓ **Stichting Slachtofferhulp**
Bureau Sint Annadal OM
Sint Annadal 1, 6214 PA Maastricht
0900-0101 (9:00 – 17:00 uur)
Regiokantoor Beek / Bureau Maastricht/Heerlen
Om de toren 4, 6191 KZ Beek
0900-0101 (9:00 – 17:00 uur)
- ✓ **GGD Zuid Limburg**
Locatie Heerlen
Het overloon 2, 6411 TE Heerlen
045-8506666
Locatie Sittard-Geleen
Geleenbeeklaan 2, 6166 GR Sittard-Geleen
046-8406666
Procesleider PSH/voorzitter scenarioteam incidenten
Lidy van der Goot-Wilms (tevens Afdelingshoofd Jeugdgezondheidszorg)
06-27116054 / 088-880 52 72
Michel Limpens (tevens afdelingshoofd Gezondheid & Maatschappelijke participatie)
06-55860262 / 088-880 53 99
- ✓ **Mondriaan Kind en Jeugd**
Locatie Heerlen
Kloosterkensweg 8 6419 PJ Heerlen
045-5736150
Locatie Maastricht
Vijverdalseweg 1 6226 NB Maastricht
043-3687116
secretariaat.kj@mondriaan.eu / www.mondriaankindenjeugd.nl
- ✓ **Virenze**
Locatie Maastricht
Sint Monulphusweg 1 6212 BG Maastricht
043-3270447
Locatie Parkstad
Roda JC Ring 7 6466 NH Kerkrade
045-5630445
Locatie Sittard
Rijksweg Zuid 31 6131 AL Sittard
046-4000599
www.virenze.nl

Bijlage 3: Lees meer lijst

Informatie van Stichting School & Veiligheid

- ✓ Sociale media en schoolmedewerkers: omgaan met valkuilen (Kennisnet en Stichting School & Veiligheid)

www.schoolenveiligheid.nl/wp-content/uploads/sites/2/2018/03/sociale-media-en-schoolmedewerkers.pdf

- ✓ Meer informatie over pesten:

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/pestpiramide-digitaal-pesten

- ✓ Meer informatie over sexting:

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/sexting-en-shametexting-op-school

- ✓ Meer informatie over gebruik van WhatsApp en online contact met leerlingen:

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/onderwijspersoneel-en-sociale-media-vo

- ✓ Meer informatie over memes:

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/werken-aan-seksuele-integriteit-leerlingen-hoe

- ✓ Meer over communiceren met personeel, ouders en leerlingen over seksueel (grensoverschrijdend) gedrag tussen leerlingen onderling:

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/communicatie-met-ouders

- ✓ Meer over communiceren met personeel, ouders en leerlingen over seksueel (grensoverschrijdend) gedrag door een schoolmedewerker:

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/een-zedenzaak-op-school

- ✓ Omgaan met de media bij incidenten:

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/omgaan-met-de-media-bij-incidenten

- ✓ Wijs op schoolreis: www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/wijs-op-schoolreis

- ✓ Seksueel gedrag van leerlingen op de basisschool:

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/seksueel-gedrag-op-de-basisschool

- ✓ Meer over het thema Seksuele integriteit:

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/thema/seksuele-integriteit

- ✓ Factsheet Psychosociale hulp van de GGD bij maatschappelijke onrust:

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/psychosociale-hulp-ggd-maatschappelijke-onrust

Publicatie: De leegte in school

In deze publicatie, die verschenen is na de ramp met de MH17, zijn lesideeën opgenomen die te gebruiken zijn tijdens de eerste maanden nadat zich een calamiteit heeft voorgedaan

www.ivp.nl/sites/default/files/domain-23/documents/ivp-arq_deleegteschool_final-23-1453891662492163730.pdf

Meer over Herstelrecht

Herstelrecht (Restorative Justice) is afgeleid van de manier waarop Maori's in Nieuw Zeeland conflicten oplossen, waarbij de focus vooral was gericht op herstel van de aangerichte schade en van de verstoorde relatie. Sociaal-emotionele binding en harmonie was daarin belangrijker dan afwijzing van de dader(s). Bij overtreding van de gedragsregels worden daarom voor zover mogelijk alle belanghebbenden betrokken bij het gezamenlijk vaststellen en benoemen van de schade, de behoeften en de verplichtingen, met als doel genoegdoening en herstel van de relatie.

www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/herstelrecht-op-school/